

Träd & trädfällning

Riktlinjer för träd & trädfällning

Riktlinjerna visar vad som gäller för trädfällning i delar av Tyresö. De är också ett underlag för hur kommunen ska bedöma ansökningar om marklov. Normalt krävs inte marklov för att fälla träd på sin egen fastighet. Men kommunen får i detaljplan och områdesbestämmelser besluta att marklov krävs för trädfällning för att skydda natur- och kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Lovplikten kan även vara beslutad av Länsstyrelsen. Fastställd av byggnadsnämnden den 27 januari 2011 §3.

När ansökningar om marklov för trädfällning handläggs ska kommunen väga allmänna intressen mot enskilda intressen. Bygglövenheten handlägger ansökningar och lämnar information om lovplikten.

Var gäller lovplikten?

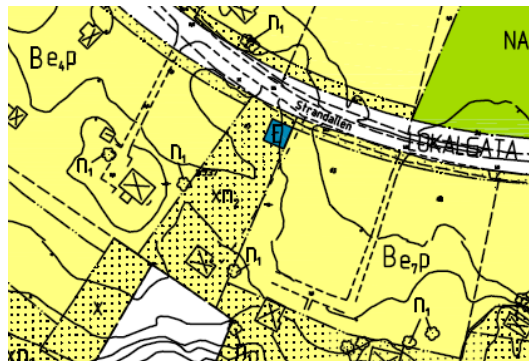
Lovplikt för trädfällning avser oftast enbart tomtmark men ibland även allmänplats- park och naturmark.

Lovplikten kan vara generell för området enligt bestämmelse på plankartan eller i planbeskrivningen. Bestämmelsen är ofta; ”marklov krävs för fällning av träd med ett stamomfång större än 50 cm på en stamhöjd av 1,3 meter”.

Om lovplikten omfattar grupper av träd eller enskilda träd är detta markerat med ”n” på plankartan se bild till höger. I några detaljplaner finns bestämmelsen ”trädet skall bevaras” för ett visst träd. Även toppning och beskärning av riktigt stora träd kan vara lovpliktig om grenen eller stammen har en diameter över 15 cm.

I ett beslut om detaljplan kan finnas en detaljerad skötselplan för ett park- eller naturområde som sköts av en samfällighet eller vägförening. Kommunen kan som markförvaltare teckna skötselavtal med enskilda eller en grupp av fastighetsägare. I båda dessa fall gäller att om trädfällning är lovpliktig ska marklov

sökas hos bygglövenheten. Inom områden som omfattas av strandskyddsbestämmelser enligt miljöbalken kan även dispens från strandskyddet krävas för trädfällning.

Riksintressen och skydd för värdefulla områden

Lovplikt för trädfällning sammanfaller till stor del med de områden i Tyresö som är utpekade som riksintressen enligt miljöbalken. De har getts den klassningen därför att de har speciella värden eller speciella förutsättningar att de bedöms vara betydelsefulla för landet i sin helhet. Ett riksintresse är kustområdet och skärgården som omfattar hela Tyresös kust.

Skäl för att bevara träd

Kulturhistoria, stads- och landskapsbild

Träden kan vara en källa till kunskap om platsens historia; Alléer kan berätta om en gammal väg till en gård, hamlade träd påminner om jordbruk, fruktträdgårdar om ett nedlagt trädgårdsmästeri och stora skogsbevuxna naturtomter om äldre fritidshusområden. Träd har, både i uppvuxna trädgårdar och i bevarad natur, upplevelsevärden för den som bor, promenerar eller färdas i ett område.

Ekologisk hållbart

Träd och högre vegetation har stort värde för närmiljön och ger gynnsamt lokalklimat då de skyddar bebyggelse från starka vindar, ger svalka under varma sommark dagar och mildare klimat under vintertid. Träd kan dämpa trafikbuller, rena luften från partiklar, ta upp koldioxid och släppa ut syre. Syremängden från ett träd motsvarar en persons syrebehov och 25 träd kan ta upp en bils koldioxidutsläpp. Träd och annan vegetation kan hindra läckage av näringsämnen till vattendrag och sjöar. Kalavverkning kan leda till att mark försumpas. Omfattande fällning av träd utsätter kvarvarande träd för risk att stormfällas. Kalhygge på en fastighet påverkar även grannfastigheterna.

Biologisk mångfald

Träden är livsmiljö för växter, svampar, insekter, fåglar och andra djur och bidrar till stor biologisk mångfald. Äldre träd, särskilt ekar, är värdefulla då de kan utgöra livsmiljö för 1500 olika arter.

Foto: Lars Carlström

Foto: Eddie Alestedt

Handläggning av ansökan om marklov för trädfällning

Handläggare på bygglovenheten gör en bedömning av de skäl för trädfällning som beskrivits, trädets värde och eventuella skaderisker. Ofta görs ett besök på tomten, ibland kan foton räcka som underlag. Därefter görs en avvägning mellan enskilt och allmänt intresse och handläggaren formulerar ett förslag till beslut.

Allmän bedömning av träd

Generellt bedöms träden efter kondition, storlek och ålder i relation till normal livslängd för aktuellt trädslag. Vissa träd som ek, ädellövträd och tall har ofta förutsättningar att leva många hundra år. Andra som, asp och björk, har kortare livslängd och få skador tidigare och kan bli riskträd.

Riskträd

Risk för stormhållning eller ras på grund av skada:

- Bedömning görs av trädets kondition, ålder och storlek, förankring i marken, lutning i förhållandet till områdets förhärskande vindriktning, närhet och lutning i förhållandet till byggnad, parkering eller väg.
- Ett skadat träd kan bedömas som värdefullt för landskapsbilden och den biologiska mångfalden. Här bedöms trädets värde efter eventuell beskärning/ kronreducering.

- Även ett dött träd kan vara aktuellt att bevara med hänsyn till landskapsbild och trädets värde för den biologiska mångfalden. Vid risk för vindfällning eller ras ska kronreducering eller beskärning till högstubbe – ”ruinträd” – utföras.

Trädets värde för landskapsbilden

Värdet för helhetsmiljön och områdets karaktär bedöms med hänsyn till följande:

- Hur exponerat trädet är i landskapet, mot allmän väg/gata, vattenled, grannar, allmänning. Ett solitärträd kan vara av stort värde för helhetsmiljön, även som dött eller halvdött som t.ex. flerhundra trädruiner av ek.
- Det kan finnas värde i även vindpinade/ snedväxta träd som var för sig inte är vackra men som i grupp har högt värde för helhetsmiljön som t.ex. i karg skärgårdsmiljö och på hållmarker där fällning av enstaka träd helt kan ändra områdets karaktär.
- Återplantering kan ställas som villkor i beslut då fällning tillåts av ett träd som är värdefullt för landskapsbild eller som utgör en skyddsvärd art. Beslutet kan då innehålla krav på art/storlek

Foto: Christina Sundien

- I vissa naturtyper är någon eller några trädarter karaktärsväxter. Planbeskrivningen kan innehålla information om detta. Vid bedömning av ansökan om trädfällning bör man syfta till att förstärka naturtypen om det är förenligt med områdets bebyggande.

Foto: Anders Järkendal

Möjlighet att ordna sin tomt – enskilda intressen

Enskilda intressen kan vara:

- Risk för skada då ett träd är gammalt, skadat eller lutar mot huset
- Att rotsystemet påverkar husets grundläggning
- Att träd växer för tätt och konkurrerar med varandra

- Önskan om att ordna en solig uteplats, en yta för odling, infart eller parkering, bostadshus, uthus eller friggebod.
- Olägenhet på grund av trädskugga. Här gäller det att göra en bedömning av förhållandena på tomten i övrigt.

Olovlig trädfällning

Då olovlig trädfällning upptäcks är bygglovenheten skyldig att ingripa. Detta kan innebära att fastighetsägaren kan bli skyldig att betala en avgift.

Förelägganden om återplantering av träd kan utgöra en del av påföljden.

Foto: Thomas Adolfsén

Riskträd på kommunens mark

Riskträd på mark som ägs av Tyresö Kommun gäller att huvudmannen för marken gör en bedömning av trädets status, om det ska fällas och marklov behövs. Ta kontakt med ansvarig handläggare på Mark & exploatering på Tyresö Kommun.

Foto: Anders Järkental

Servicecenter ger råd

Du kan få råd och upplysningar om bland annat detaljplaner och bygglovsärenden från Servicecenter. Tel 08-5782 9100.

Handlingar vid ansökan om marklov?

I ansökan ska finnas en redogörelse för motiv för fällning av träden och följande handlingar:

- Blankettansökan om lov
- Situationsplan/karta med markering av vilka träd och trädslag som ansökan avser
- Gärna foton
- Fastighetsägaren ska markera de träd som ansökan avser med plastband eller liknande

I vissa ärenden kan kommunen begära

- Utlåtande av arborist
- Redovisning av återplanteringsförslag

Skicka din ansökan till

Tyresö Kommun
Bygglovenheten
135 81 Tyresö